

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Ministeren for kulturelle anliggender
(Niels Matthiasen):

Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om Danmarks Biblioteksskole.*

Loven af 8. juni 1966 om Danmarks Biblioteksskole skal optages til revision senest i folketingsåret 1971-72. Loven er en ramme-lov, men i bemærkningerne til lovforslaget og under folketingets behandling af dette er uddannelsesordningerne så klart beskrevet både med hensyn til uddannelsernes varighed og til deres nærmere indhold, at væsentlige ændringer bør forelægges for tinget.

Et udvalg arbejder i øjeblikket med en revision af uddannelserne, hvorved man bestræber sig for at tilpasse bibliotekaruddannelserne til den ændrede uddannelsesstruktur ved de nye universitetscentre. Udvalgets arbejde har endnu ikke kunnet afsluttes, hvilket bl. a. har sammenhæng med, at man må afvente resultatet af overvejelserne vedrørende folkebibliotekernes fremtidige opgaver.

Med disse bemærkninger anbefaler jeg lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Jeg skal herved endvidere tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om folkebiblioteker m. v.*

Efter de gældende lovbestemmelser skal der i indeværende folketingsår fremsættes forslag til revision af loven om folkebiblioteker m. v. Det havde været tanken, at man som basis for denne revision af loven skulle have benyttet betænkningen fra det udvalg, som gennem nogle år har arbejdet med disse spørgsmål. (Betænkning nr. 607, 1971, som blev afgivet til folketinget i slutningen af folketingssamlingen 1970-71).

Dette lader sig imidlertid af de nedenfor angivne grunde ikke gøre i indeværende folketingssamling.

Da den daværende kulturminister umiddelbart efter afgivelsen af nævnte betænkning i slutningen af folketingsåret 1970-71 fremsatte forslag om udskydelse af revisionsfristen fra folketingsåret 1970-71 til folketingsåret 1971-72, blev der gjort rede for hovedpunkterne i udvalgets betænkning om revision af biblioteksloven for at orientere

folketinget om de væsentligste af de spørgsmål, der måtte forventes at blive genstand for overvejelse i forbindelse med den senere lovrevision. Flere af disse punkter har tilknytning til den ændrede kommunestruktur; særligt skal nævnes spørgsmålet om en principielt ensartet biblioteksbetjening over hele landet, hvilket forudsætter, at de hidtidige deltidslbiblioteker, der ikke betjenes af biblioteksfagligt personale, erstattes af heltidslbiblioteker, efterhånden som tilgangen af bibliotekarer muliggør dette. Endvidere en delvis omlægning af centralbibliotekernes opgaver og finansiering; en instituering af folkebibliotekerne som egentlige informationscentraler, en forenkling af reglerne for statstilskud og en udvidelse af folkebibliotekernes funktion som kulturcentre. Endelig en mulig overførelse af skolebibliotekerne til folkeskolelovens område.

Disse hovedspørgsmål har også i indeværende folketingsår givet anledning til fortsatte politiske og faglige drøftelser, som endnu ikke er afsluttet.

Den udvikling, som er sket inden for folkebiblioteksvæsenet, har været meget betydelig, og udgifterne har haft en dertil svarende vækst såvel for staten som for kommunerne. Under hensyn hertil og til, at staten udreder sin del af udgifterne med visse i loven fastsatte procentdele af de af kommunerne afholdte udgifter, måtte det være nærliggende at overveje en indpasning af dette lovområde i de planer vedrørende de fremtidige ændringer i byrde- og opgavefordelingen mellem stat og kommuner og mellem kommunerne indbyrdes, som allerede den tidligere regering var begyndt at arbejde med. Det blev derfor — således som det fremgår af bemærkningerne til nærværende lovforslag — af den daværende regerings byrdefordelingsudvalg i slutningen af juni 1971 besluttet, at dette udvalgs sekretariat i samarbejde med de interesserede parter skulle foretage en vurdering af mulighederne for en omlægning af det hidtidige tilskudssystem på biblioteksområdet til et generelt tilskud efter objektive udgiftskriterier. Samtidig skulle der foretages en vurdering af de standard- og normkrav, der på biblioteksområdet stilles til kommunerne.

Resultatet af undersøgelserne er i slutningen af efteråret 1971 blevet forelagt for den nuværende regerings byrde- og opgaveforde-

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

lingsudvalg, der under de fortsatte drøftelser har besluttet i forbindelse med tilsvarende drøftelser vedrørende en række andre tilskudsområder at optage forhandlinger med de kommunale organisationer om de rejste spørgsmål såvel angående tilskud som standarder og normer.

Disse forhandlinger og overvejelser kan næppe ventes afsluttet før i løbet af de kommende måneder, og det vil derfor ej heller i indeværende folketingsår være muligt at udarbejde et mere omfattende forslag til revision af folkebiblioteksloven, herunder en eventuel ændring af principperne for statens tilskud til bibliotekerne. Jeg må derfor bede tinget om tilslutning til, at der sker en udskydelse af denne revision af loven til folketingsåret 1972-73.

Det har været indgående overvejet, om man i det forslag, der nu fremsættes om udskydelse af lovrevisionen, skulle medtage enkelte forslag fra den ovennævnte betænkning nr. 607:

For det første spørgsmålet om en vis retablering af de ved lov nr. 108 af 31. marts 1971 reducerede sats for statens tilskud derved, at den gennemsnitssats, der er nævnt i betænkningens lovudkast § 11, stk. 1 (33 1/3 pct. + 1 pct. til bibliotekernes rådighedssum), gennemføres allerede nu,

for det andet, at lovens kap. 4 om skolebiblioteker helt eller delvis udskilles af folkebiblioteksloven, idet udgifterne til anskaffelse af skolebøger og andet undervisningsmateriel (klassesæt m. v.) overføres til skolevæsenets budget.

Imidlertid har jeg ikke ment, at tiden hertil er inde, idet både tilskudsspørgsmålet og en række spørgsmål omkring skolebiblioteker og centraler for undervisningsmidler (jfr. undervisningsministeriets betænkning nr. 621, 1971) endnu ikke er afklaret.

Et revisionsforslag, der indeholder sådanne ændringsforslag, agtes forelagt for folketinget i begyndelsen af den kommende samling.

Nærværende lovforslag indeholder derfor — ud over forslaget om udskydelse af lovrevisionen — kun to forslag om ændringer af den gældende bibliotekslov, der vil være nødvendige allerede nu. Jeg skal ganske kort omtale disse forslag.

Det første vedrører det særlige tilskud til

centralbibliotekerne, for hvilke der ved lov nr. 78 af 12. marts 1970 som gældende for årene 1970-71 og 1971-72 fastsattes et fikseret tilskud på grundlag af det for 1969-70 beregnede tilskud til centralbibliotekerne.

Ordningen udløber altså den 31. marts 1972, fra hvilket tidspunkt antallet af centralbiblioteker reduceres til ét centralbibliotek i hver af de nye amtskommuner.

Det er således i forbindelse med forslaget om udskydelsen af den almindelige revision nødvendigt at fremkomme med forslag om centralbibliotekstilskuddet for perioden fra 1. april 1972, og indtil en revideret folkebibliotekslov kan træde i kraft.

Efter forhandling med bibliotekstilsynet og amtsrådsforeningen må man anse det for rigtigst at bevare princippet om en fastlåsning af disse tilskud på det hidtidige niveau i den kommende overgangsperiode, og forslaget bygger derfor på et princip, hvorefter de påtænkte centralbibliotekstilskud foreslås fastsat således, at det enkelte centralbibliotek i en amtskommune oppebærer et tilskud, der samlet svarer til det tilskud, som de tidligere centralbiblioteker i vedkommende amtskommune har modtaget. Forslaget modificeres dog derved, at der fradrages et grundbeløb på 60.000 kr. (jfr. folkebibliotekslovens § 11, stk. 1) for hvert nedlagt centralbibliotek inden for amtskommunens område. Jeg kan i øvrigt henvise nærmere herom til bemærkningerne til lovforslaget.

Det andet forslag angår det i lovens § 16 omhandlede tilskud til fælleskommunale samlinger, indeholdende klassesæt og andet egnet biblioteksmateriale til supplerung af samlingerne i områdets skolebiblioteker. Sådanne samlinger har hidtil kunnet oprettes for hvert enkelt centralbiblioteksområde i samarbejde med centralbiblioteket.

Forslaget tilsigter at muliggøre videreførelse i en overgangsperiode af de bestående samlinger på de hidtidige vilkår, også efter at antallet af centralbiblioteker er blevet reduceret.

Med disse bemærkninger anbefaler jeg forslaget til tingets velvillige behandling.

Handelsministeren (Erling Jensen): Herved tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om naturgasforsyning.